

مجموعه مقالات دومین همایش ملی

مطالعات فرهنگی و اجتماعی آموزش عالی، علم و

فناوری و فضای سایبر در ایران

(۷ اردیبهشت ماه ۱۴۰۰)

به کوشش

حسین میرزائی

انجمن مطالعات فرهنگی و اجتماعی
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مجموعه مقالات دومین همایش ملی مطالعات فرهنگی و اجتماعی آموزش عالی، علم و فناوری و فضای سایبر در ایران (۷ اردیبهشت ماه ۱۴۰۰)

به کوشش: حسین میرزائی (عضو هیئت علمی دانشگاه تهران)
دیربان علمی همایش: عباس وریج کاظمی و حسین میرزائی
ناشر: مؤسسه مطالعات فرهنگی و اجتماعی

ویراستار: معصومه احمدی
طراح جلد و صفحه آرا: علی قربی
چاپ اول: تابستان ۱۴۰۰
شمارگان: ۴۰۰

قیمت: ۸۴۰۰۰ تومان
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۶-۱۱۴-۶

الف

تلفن: ۲۲۵۷۰۷۷۷

وبسایت: www.iscs.ac.ir

نشانی: تهران، خیابان پاسداران، خیابان شهید مومن نژاد (گلستان یکم)، شماره ۱۲۴.

پست الکترونیکی: publication@iscs.ac.ir

کلیه آثار منتشره این مؤسسه در جهت ایجاد فضای آزاد علمی و نظر شخصی نویسندگان محترم آن است و لزوماً مورد تأیید مؤسسه نیست.

سرشناسه: همایش ملی مطالعات فرهنگی و اجتماعی آموزش عالی، علم و فناوری و فضای سایبر در ایران (دومین: ۱۴۰۰: تهران)
عنوان و نام پدیدآور: مجموعه مقالات دومین همایش ملی مطالعات فرهنگی و اجتماعی آموزش عالی، علم و فناوری و فضای سایبر در ایران / به کوشش حسین میرزائی؛ دیربان علمی همایش عباس وریج کاظمی، حسین میرزائی؛ ویراستار معصومه احمدی.
مشخصات نشر: تهران: مؤسسه مطالعات فرهنگی و اجتماعی، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری: ۴۰۰ ص: جدول، نمودار (بخشی رنگی).
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۶-۱۱۴-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: آموزش عالی -- ایران -- جنبه های اجتماعی -- کنفرانس ها: Congresses: Iran -- Social aspects -- Education, Higher --
موضوع: فضای مجازی -- ایران -- جنبه های اجتماعی -- کنفرانس ها: Congresses: Iran -- Social aspects -- Cyberspace
موضوع: دانشگاه ها و مدارس عالی -- ایران -- کنفرانس ها: Congresses: Iran -- Universities and colleges
موضوع: کروناویروس ها -- ایران -- جنبه های اجتماعی -- کنفرانس ها: Congresses: Iran -- Social aspects -- Coronaviruses
موضوع: سیاست علمی -- ایران -- کنفرانس ها: Congresses: Iran -- Science and state

شناسه افزوده: وریج کاظمی، عباس، ۱۳۵۲ -

شناسه افزوده: میرزائی، حسین، ۱۳۵۲ - (دکتر). گردآورنده

شناسه افزوده: مؤسسه مطالعات فرهنگی و اجتماعی

رده بندی کنگره: LA ۱۲۵۳

رده بندی دیویی: ۳۷۸/۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۸۷۳۱۰۶۶

اطلاعات رکورد کتاب شناسی: فیا

فهرست

۱۱	دیباچه مؤسسه
۱۳	دانشگاه و جهان پساکرونا / حبیب میرزانی
۱۵	دوفضایی شدن نظام آموزشی، فرهنگ کروناپی و فراگیری واقعیت گسترده / سعیدرضا عاملی
۱۹	تحولات در فعالیت‌های دانشگاهی پیش‌رو: هفت‌عده‌ها و چشم‌اندازها / سیدعلی‌اکبر صفوی
۲۱	ترارسانه، فضای سوم و کلاس درس مجازی در دانشگاه / محمود کوثری
۲۳	فضای سایبر: تسهیلگر تحول در فرهنگ یاددهی-یادگیری آموزش عالی؟ / محمود مهرمحمدی
۳۱	سامانه‌های آموزشی و منازعه در دانشگاه در عصر همه‌گیری کرونا / عباس کاظمی
۳۷	رویکردهای نوین پداگوژیک در آموزش مجازی / آیین محمدی
۴۵	ارزشیابی تکوینی در محیط‌های یادگیری الکترونیکی / فرهاد سراجی
۴۷	استقلال دانشگاهی در دانشگاه‌های سایبری آینده / رضا ماحوزی
۵۳	ترندهای نوین فناوری آموزش / علی خورشیدی طاسکوه، زهرا جامه بزرگ و امیر عسگری
۶۳	دانشگاه در فضای سایبری: تغییر نقش‌ها و انتظارات / فیروزه اصغری
۷۵	تحلیل شبکه‌های اجتماعی، روشی نوین در فهم یادگیری و اشتراک دانش در فضای سایبر دانشگاهی / احسان طوفانی‌نژاد
۸۳	ابعاد و الزامات رفتار اخلاقی در محیط‌های یادگیری و آموزش الکترونیکی / عیسی رضایی، میترا ذوالفقاری و گلچهره احمدی
۱۰۳	جامعه و فرهنگ دانشگاهی دیجیتال: عمومی شدن و گردش علم در جامعه / سمیه کریمی‌زاده اردکانی
۱۱۹	مناسبات استاد و دانشجو و نحوه تعاملات آنها در فضای سایبر / منصوره مهدی‌زاده
۱۳۳	شناسایی مؤلفه‌های اصلاحات ساختاری آموزش عالی / علی کشاورز زاده و نعمت‌الله عزیزی
۱۴۱	فضای سایبری و تحولات فرهنگی دانشگاهیان با میانجیگری «هوش فرهنگی» / احمد بخارایی
۱۴۷	پتانسیل اثربخشی کلاس درسی معکوس در دوران پساکرونا / سیدمهدی میرفتحی
	سنجش تحولات فرهنگی دانشجویان با استفاده از تحلیل شبکه رأی‌دهندگان در انتخابات شورای صنفی دانشجویان
۱۵۵	(مطالعه موردی) / ابوالفضل عجمی، محمد اسدی، سامیه خسروی و بابک تیمورپور
۱۷۱	میدان کواتومی ساختار احساسات در دانشگاه سایبر / حامد طاهری‌کیا

- طراحی برنامه‌های آموزشی تلویزیونی: الگوی در آموزش‌های دانشگاهی / علیرضا مرادی ۱۸۳
- هرمنوتیک دانشگاه دیجیتال و چرخش‌های معرفتی بالفعل و بالقوه آن / عبدالله کریم‌زاده ۱۹۵
- تأمین بر استراتژی اجرای مطلوب برنامه‌ریزی منابع انسانی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور: رویکردی مبتنی بر تئوری زمینه‌ای / علی کشاورز زاده، جمال سلیمی و نعمت‌الله عزیزی ۲۰۳
- دانشگاه آینده در بستر مجازی‌شدن / سیمه اسمعیلی‌زاده ۲۱۳
- ویژگی مدرس الکترونیکی و چارچوب دانش TPACK: نظرات دانشجویان رشته آموزش زبان انگلیسی / محبت‌هی‌زاده ۲۲۱
- فرا تحلیل روایت‌های کرونا بی دانشگاهیان / حامد طاهری کیا ۲۳۱
- الکترونیکی‌شدن آموزش عالی: معایب و مزایا / مینا عطیعی ۲۳۹
- شیوع‌شناسی انحرافات سایبری در بین دانشجویان دانشگاه‌های تهران / آمنه صدیقیان یدگلی ۲۴۷
- پیامدهای فرهنگ سایبر در روابط استاد-دانشجو: چالش‌ها، نیازها و راهکارها / آزاده مهرپویان ۲۵۷
- بررسی خانه و خانواده در امتداد کلاس درس دانشگاهی اعضای هیئت علمی: یک مطالعه داده‌بنیاد / مرضیه شهریاری و عبدالرضا نواح ۲۶۳
- شناسایی چالش‌های آموزش مجازی در دوران اپیدمی کووید-۱۹ (مورد مطالعه: دانشگاه اصفهان) / زهرا ماهر ۲۸۱
- بررسی فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی کتابخانه‌های دانشگاهی جهان در دوران همه‌گیری جهانی کووید-۱۹ و مقایسه با نمونه‌های ایرانی / رضا رحیمی بگل و سیمه سلامت آخچیک ۲۹۷
- تبیین تجربیات و نقش مراکز آموزش عالی در حمایت از گروه‌های آسیب‌پذیر جامعه در همه‌گیری کرونا (کووید-۱۹) در ایران / وحید پردی فیض‌آبادی، سمیرا سادات پورحسینی، نوذرتخمی و ابوالفضل صلواتی‌زاده ۳۰۷
- آموزش‌های عالی مهارتی: اولویت‌بندی راهکارهای سیاستی در زمان شیوع بازگشایی و نقاهت ناشی از کرونا / ابراهیم صالحی عمران و فرناز عین‌خواه ۳۱۵
- تحلیل و ارائه الگوی توسعه کاربردپذیری آموزش الکترونیکی در نظام دانشگاهی ایران (با تأکید بر دوران کرونا و پساکرونا) / حامد کمالی، سیمه رحیمی و آرمینا قربان‌شیرودی ۳۳۱
- تجربه‌های زیسته دانشجویان، اعضای هیئت علمی و مدیران از دانشگاه عصر کرونا به تفکیک ابعاد آموزشی، پژوهشی، فناوری، فرهنگی و دانشجویی در دانشگاه فردوسی مشهد / اعظم صنعت‌جو ۳۴۵
- شکاف جنسیتی دیجیتال و چالش دسترسی به آموزش در دوران بحران کووید-۱۹: نگاهی به کشورهای غرب آسیا / لایلا فلاحتی ۳۵۹
- تأثیرات پاندمی کرونا بر دانشجویان: مطالعه‌ای کیفی در میان دانشجویان دختر دانشگاه ایلام / خدیجه کشاورز ۳۶۹
- ثبت و تحلیل تجربه‌های زیسته استادان و دانشجویان در کلاس‌های مجازی در دوره کرونا / فرید عزیزی ۳۸۱
- برساخت اجتماعی اقدامات اجتماعی-انسان‌دوستانه نهادهای دانشجویی در بحران کرونا: مطالعه کیفی نهادهای دانشجویی شهر یزد / احمد کلاته‌ساداتی و زهرا فلک‌الدین ۳۹۱

دیباچه مؤسسه

دانشگاه امروزی در اثر چرخش‌های فرهنگی، اجتماعی و فناوری در عصر حاضر دستخوش تغییراتی شده، و این تغییرات موجب ظهور مفاهیم تازه‌ای در مطالعات آموزش عالی، علم و فناوری گردیده است. در این بستر جهانی، در سال‌های اخیر مطالعات فرهنگی و اجتماعی آموزش عالی، علم و فناوری نه تنها مورد توجه واقع شده بلکه در نظام شناخت و آینده‌نگری آموزش عالی اهمیت محوری پیدا کرده است. فهم چالش‌های پیش‌روی آموزش عالی و انتظارات از آن با تکیه بر مؤلفه‌های درونی و بیرونی نظام علم، وضعیت فعلی و آینده‌نگری تعاملات میان دانشگاه و محیط پیرامون به مدد مطالعات فرهنگی و اجتماعی ممکن می‌نماید و از این طریق می‌توان راهبردهای تعادل‌بخش میان کارویژه‌های دانشگاه با نیازهای اجتماعی و بازار کار ارائه داد. براین اساس مطالعات آموزش عالی و علم برای شناخت وضعیت موجود، ارزیابی تعاملات آن با جامعه و فرهنگ و ایفای نقش مؤثرتر آموزش عالی در ترسیم آینده کشور نیازمند بهره‌گیری از ظرفیت علوم اجتماعی و علوم انسانی و کاربرست راهبردهای آن در عرصه سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری است. برای دستیابی به این اهداف، مؤسسه مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از سال ۱۳۸۲ با هدف پژوهش در زمینه‌های فرهنگی و اجتماعی آموزش عالی و توسعه علمی، ایفای نقش نهاد واسط میان دانشگاه و جامعه و به‌عنوان نهاد مولد اندیشه و اتاق فکر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در حوزه‌های مورد اشاره تأسیس شده و در پی انجام پژوهش‌ها و مطالعاتی در محورهای زیر است:

۱. پژوهش در زمینه مطالعات فرهنگی و اجتماعی آموزش عالی، توسعه علمی و فناوری ۲.
- مطالعه در حوزه سیاست‌گذاری فرهنگی و اجتماعی آموزش عالی ۳. توسعه کانون‌های تفکر در حوزه مطالعات فرهنگی و اجتماعی آموزش عالی و توسعه علمی ۴. آینده‌نگری دانشگاه‌ها

و شناخت نیازهای جدید آموزش عالی در زمینه‌های اجتماعی و فرهنگی ۵. شناخت و بسط مطالعات میان‌رشته‌ای و روش‌های گسترش آن.

با توجه به اهداف فوق، مؤسسه مطالعات فرهنگی و اجتماعی در کنار برنامه‌ها و فعالیت‌های پژوهشی، اقدام به تألیف و ترجمه آثار علمی در زمینه‌های فوق برای توسعه و رشد این حوزه مطالعاتی و همچنین تأمین منابع فکری و علمی لازم برای سیاست‌گذاری فرهنگی و اجتماعی در آموزش عالی نموده است. امیدواریم کتاب‌های منتشر شده توسط این مؤسسه، به بهترین شکل در دسترس استادان، مدیران، کارشناسان، و علاقه‌مندان مطالعات فرهنگی و اجتماعی آموزش عالی قرار گیرد و در ارتقای کیفی کارویژه‌های آموزش عالی و علم در جامعه ایران به سهم خود نقشی فعال داشته باشد.